

Strålsäkerhetsmyndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Remissvar

Datum: 2025-11-26
Er referens: KN2025/00513
Diarienumr.: SSM2025-8968
Dokumentnr.: SSM2025-8968-2
Handläggare: Mathias Häggblom
Telefon: 08-799 44 85

Riksgäldskontorets delredovisning 2 av uppdraget att utreda finansiering av omhändertagande av kärntekniska restprodukter från nya kärnkraftsreaktorer

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har av Klimat- och näringslivsdepartementet mottagit en remiss av Riksgäldskontorets delredovisning 2 av uppdraget att utreda finansiering av omhändertagande av kärntekniska restprodukter från nya kärnkraftsreaktorer (KN2025/00513). SSM lämnar följande synpunkter.

1.2 Förslag till lag om finansiering av kärntekniska restprodukter för reaktorer som tagits i drift från den 1 juli 2026

Lagens syfte och tillämpningsområde (1 §)

Enligt Riksgäldskontorets författningsförslag kommer kärnkraftsreaktorer som tas i drift från den 1 juli 2026 att omfattas av den nya lagen om finansiering av kärntekniska restprodukter för reaktorer, medan övriga kärntekniska anläggningar som ger upphov till restprodukter även fortsättningsvis kommer att omfattas av den befintliga finansieringslagen¹. SSM önskar att detta tydliggörs i författningsförslagets 1 § (som reglerar den nya lagens tillämpningsområde), särskilt då detta endast går att utläsa i förhållande till annan lagstiftning på området.

SSM föreslår istället en mer rak skrivning av den nya lagens tillämpningsområde och att det direkt framgår av dess 1 § att den nya lagen endast tar sikte på kärntekniska anläggningar i form av kärnkraftsreaktorer enligt 2 § p. 1 a lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen). Det skulle innebära ett positivt förtydligande i förhållande till övriga kärntekniska anläggningar (enligt 2 § p. 2-4 kärntekniklagen), t.ex. om en ansökan lämnas in avseende en ny forskningsreaktor efter att den nya finansieringslagen trätt ikraft.²

Definitioner (2 §)

SSM vill uppmärksamma att legaldefinitionen ”permanent avstängd kärnkraftsreaktor” i 2 § p. 4 kärntekniklagen föreslås tas bort i det remitterade utkastet till lagrådsremiss *En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar*.³ För det fall

¹ Lagen (2006:647) om finansiering av kärntekniska restprodukter.

² Jfr Riksgäldens motivering på s. 21 i delredovisningen avseende vilka kärntekniska anläggningar som ska falla in under den nya lagens tillämpningsområde.

³ KN2025/01871.

legaldefinitionen i kärntekniklagen tas bort, behöver detta arbetas in i Riksgäldskontorets författningsförslag.

Skyldighet att ställa säkerhet (18 §)

SSM konstaterar att en konsekvens av författningsförslagets 18 § är att SSM inte kan meddela godkännande till provdrift (enligt det förslag om stegvis prövning som har lämnats i SOU 2025:7 och som därefter har formulerats annorlunda i det remitterade utkastet till lagrådsremiss⁴) förrän regeringen har fattat ett beslut om säkerhet. SSM anser att det i Riksgäldskontorets delredovisning saknas en analys kring hur författningsförslagets stoppregel i 18 § påverkar godkännandeprocessen och den stegvisa prövningen i övrigt enligt kärntekniklagstiftningen.

För det fall författningsförslaget antas, bedömer SSM att det lämpligen bör införas en kompletterande stoppregel i kärntekniklagen med innebörden att det krävs ett beslut från regeringen enligt 18 § den nya finansieringslagen, innan SSM kan besluta om godkännande till provdrift enligt övrig kärntekniklagstiftning. Det finns annars en risk att en situation uppstår där myndigheten beslutar om provdrift innan regeringen har fattat ett beslut om att ställd säkerhet är godtagbar.

5.2.2 Förslag för tidpunkt då säkerheter ska ställas och avgifter börja betalas

SSM delar Riksgäldskontorets uppfattning om att en ändamålsenlig tidpunkt att ställa säkerhet är innan SSM godkänner provdrift, eftersom inga kärntekniska restprodukter förväntas uppstå innan dess. SSM vill dock lyfta fram att det kan förlöpa viss tid mellan regeringens beslut om säkerhet och myndighetens godkännande om provdrift. Vidare kan det förlöpa ytterligare viss tid mellan SSM:s beslut om provdrift och den tidpunkt då kärntekniska restprodukter faktiskt uppstår.

I detta ärende har generaldirektören Michael Knochenhauer beslutat. Utredaren Mathias Häggblom har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också verksjuristen Fannie Finnved deltagit.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Michael Knochenhauer

Mathias Häggblom

⁴ KN2025/01871.